

Bruxelles, 18. lipnja 2024.
(OR. en)

11066/24

SOC 443
EMPL 258
ECOFIN 676

NAPOMENA

Od: Odbor stalnih predstavnika (dio 1.)
Za: Vijeće

Predmet: Nacrt zaključaka Vijeća naslovljenih „Uloga politike tržišta rada, politike u području vještina i socijalne politike za otporna gospodarstva”
– *odobrenje*

1. Za delegacije se u Prilogu nalazi nacrt zaključaka Vijeća naslovljenih „Uloga politike tržišta rada, politike u području vještina i socijalne politike za otporna gospodarstva”.
2. Odbor za zapošljavanje i Odbor za socijalnu zaštitu pripremili su taj nacrt zaključaka, a Radna skupina za socijalna pitanja razmotrila ga je na sastanku 10. lipnja 2024. (dok. 10644/24).
3. Slijedom rasprava u okviru Radne skupine za socijalna pitanja predsjedništvo je Coreperu 14. lipnja 2024. predstavilo ažuriranu verziju nacrta zaključaka Vijeća (dok. 10778/24), na temelju kojeg, međutim, nije bilo moguće postići potreban konsenzus.

4. Na temelju stajalištâ koja su delegacije izrazile u Coreperu, predsjedništvo u Prilogu ovoj napomeni predstavlja ažuriranu verziju teksta, s izmjenama u točkama 2. i 6.
5. Vijeće (EPSCO) poziva se da na sastanku 20. lipnja 2024. odobri nacrt zaključaka iz Priloga ovoj napomeni.

Uloga politike tržišta rada, politike u području vještina i socijalne politike za otporna gospodarstva

Nacrt zaključaka Vijeća

1. ISTIČUĆI zaključke Europskog vijeća od 17. i 18. travnja 2024. u kojima se podsjeća na potrebu za osiguravanjem integriranog pristupa u svim područjima politika kako bi se povećala produktivnost te održiv i uključiv rast u Uniji; NAGLAŠAVAJUĆI činjenicu da je Europsko vijeće u svojem pozivu za novi dogovor o europskoj konkurentnosti kao jedan od ključnih čimbenika za poboljšanje konkurentnosti Europe odredilo poticanje visokokvalitetnih radnih mjesta diljem Europe, posebice jačanjem napora usmjerenih na ostvarivanje glavnih ciljeva za 2030., putem pojačanog socijalnog dijaloga, u pogledu većeg sudjelovanja na tržištu rada, prekvalifikacije/usavršavanja i cjeloživotnog učenja, rješavanja problema nedostatka vještina i radne snage u kontekstu širih demografskih trendova, uključujući mobilnost talenata prema Europskoj uniji i unutar nje, te osiguravanjem jednakih mogućnosti; PRIMAJUĆI NA ZNANJE izvješće visoke razine naslovljeno „Više od tržišta”, u kojem se naglašava da je daljnji razvoj jedinstvenog tržišta moguć samo ako uključuje istinsku socijalnu dimenziju u skladu s načelima europskog stupa socijalnih prava; PRIMAJUĆI NA ZNANJE nalaze Devetog izvješća o koheziji, u kojima se navodi da regijama treba osigurati odgovarajući ljudski kapital kako bi mogle ostvariti svoj potencijal i time doprinijeti daljnjem jačanju jedinstvenog tržišta;

2. PONOVRNO POTVRĐUJUĆI da, s obzirom na aktualne i predstojeće izazove, napredak u provedbi europskog stupa socijalnih prava, uz istodobno uzimanje u obzir odgovarajućih nadležnosti i načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, može doprinijeti boljem funkcioniranju jedinstvenog tržišta i istodobno promiče uzlaznu socijalnu konvergenciju u Uniji; PODSJEĆAJUĆI u vezi s time na mišljenje Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu zaštitu o budućim prioritetima politike Unije u vezi s europskim stupom socijalnih prava¹, koje je Vijeće potvrdilo u ožujku 2024.;
3. ISTIČUĆI činjenicu da se dobrobit ljudi i gospodarski rast međusobno osnažuju; NAGLAŠAVAJUĆI da su, osim za ostvarivanje socijalnih ciljeva, reforme i ulaganja povezani s politikom tržišta rada, politikom u području vještina i socijalnom politikom važni i za poticanje gospodarskog rasta, posebice s obzirom na njihov utjecaj na ljudski kapital i produktivnost te, među ostalim, zahvaljujući snažnijem inovacijskom kapacitetu i bržoj apsorpciji novih tehnologija i/ili ponude radne snage;
4. ISTIČUĆI u vezi s time da se u okviru rasprava u Odboru za zapošljavanje i Odboru za socijalnu zaštitu² politikama koje mogu imati snažnije dugoročne gospodarske učinke u prvom redu smatraju politike kojima se rješava pitanje nedostatka i neusklađenosti vještina (putem usavršavanja i prekvalifikacije te cjeloživotnog učenja) i povećava sudjelovanje na tržištu rada (zahvaljujući aktivnim politikama tržišta rada, dobro strukturiranim sustavima poreza i poreznih olakšica, osiguravanju usluga ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i dugotrajne skrbi te politikama u području aktivnog uključivanja i ravnopravnosti); NAGLAŠAVAJUĆI činjenicu da politike za sprečavanje bolesti povezanih s radom i za ponovno uključivanje radnika na tržište rada nakon bolesti (s pomoću zdravstvenih politika, među ostalim u području mentalnog zdravlja) mogu smanjiti troškove nezaposlenosti i bolesti te povećati produktivnost radne snage; PODSJEĆAJUĆI da usto određene socijalne politike mogu poduprijeti makroekonomsku stabilizaciju znatnim ublažavanjem socijalnih rizika i smanjenjem budućih socijalnih izdataka povezanih s troškovima nedjelovanja (putem programa skraćenog radnog vremena, mreža socijalne sigurnosti i sustava socijalne zaštite koji dobro funkcioniraju i odgovarajućih programa minimalnog dohotka);

¹ Mišljenje Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu zaštitu naslovljeno „Budući prioriteti politike Unije u vezi s europskim stupom socijalnih prava”, koje je Vijeće potvrdilo 11. ožujka 2024. (dok. 7635/24).

² Mišljenje Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu zaštitu o dodanoj vrijednosti socijalnih ulaganja i ulozi Vijeća EPSCO u upravljanju europskim semestrom, studeni 2023. (dok. 15418/2/23 REV 2).

5. ISTIČUĆI da se dobro osmišljenim politikama tržišta rada, politikama u području vještina i socijalnim politikama kojima se provode načela europskog stupa socijalnih prava mogu poduprijeti i gospodarski i socijalni ciljevi; NAGLAŠAVAJUĆI činjenicu da određeni izazovi u području zapošljavanja, vještina i socijalnih pitanja mogu biti prepreka ne samo uzlaznoj socijalnoj konvergenciji nego i potencijalu gospodarskog rasta i konkurentnosti; ISTIČUĆI potrebu za ambicioznim mjerama kojima se pristupa rješavanju trajno visokih razina nedostatka radne snage i vještina, strukturnih prepreka potpunom uključivanju na tržište rada nedovoljno zastupljenih skupina i osoba koje su najudaljenije od tržišta rada, rizika od siromaštva i socijalne isključenosti, kao i za modernizacijom sustava socijalne zaštite i uključenosti, među ostalim u kontekstu zelene i digitalne tranzicije i starenja stanovništva, uz istodobno potpuno poštovanje načela supsidijarnosti i podjele nadležnosti; PODSJEĆAJUĆI na istodobnu potrebu da se u obzir uzmu različiti nacionalni konteksti, uloga i autonomija socijalnih partnera te na važnost povećanja učinkovitosti i kvalitete javnih rashoda;
6. PONOVRNO POTVRĐUJUĆI u vezi s time činjenicu da integrirani pristup u svim područjima politika može doprinijeti usklađenosti politika, među ostalim u kontekstu europskog semestra; POZDRAVLJAJUĆI raspravu o politikama sa sastanka Vijeća održanog 12. ožujka 2024. na temu „Socijalna ulaganja i reforme za otporna gospodarstva”, u okviru koje su ministri nadležni za ekonomske i financijske poslove te ministri nadležni za zapošljavanje i socijalna pitanja imali priliku razmotriti međudjelovanje politike tržišta rada, politike u području vještina i socijalne politike, gospodarskog rasta i fiskalne održivosti, ne dovodeći u pitanje provedbu okvira gospodarskog upravljanja;

7. NAGLAŠAVAJUĆI potrebu za poboljšanjem oblikovanja politika utemeljenog na dokazima kako bi se u potpunosti uzeo u obzir učinak politike zapošljavanja, politike u području vještina i socijalne politike na gospodarski rast, kao i moguće posljedice ekonomskih politika na sudjelovanje na tržištu rada, siromaštvo, socijalnu isključenost i nejednakosti; PODSJEĆAJUĆI na to da, unatoč napretku ostvarenom u vezi s metodologijama i dostupnošću podataka, evaluacija gospodarskih učinaka politike tržišta rada, politike u području vještina i socijalne politike nastavlja podrazumijevati izazove, kao što je to slučaj u državama članicama s visokim udjelom prekograničnih radnika; osobito ISTIČUĆI da gospodarski učinci ovise o načinu oblikovanja mjera politike (kao što je trajanje), kontekstualnim značajkama (primjerice u smislu vremena i specifičnog teritorijalnog konteksta) i drugim istodobnim mjerama politike koje bi trebalo uzeti u obzir; UVIĐAJUĆI da države članice imaju različite specifične kontekste, pravne okvire i administrativne kapacitete, posebice u smislu specijaliziranog kadra, za sustavno provođenje *ex ante*, *ex post* i kontinuiranih evaluacija, ujedno kad je riječ o primjeni naprednih metodologija te prikupljanju i upotrebi dostatnih i pouzdanih administrativnih podataka za takve evaluacije; PODSJEĆAJUĆI u vezi s time na važnost upotrebe administrativnih podataka te pravodobnosti i detaljnosti statistike EU-a i nacionalne statistike, među ostalim tako da se osigura raščlamba prema spolu;
8. PRIMAJUĆI NA ZNANJE dobrovoljna vodeća načela za države članice EU-a namijenjena evaluaciji gospodarskih učinaka reformi i ulaganja u vezi s politikom tržišta rada, politikom u području vještina i socijalnom politikom koja su razvili Odbor za zapošljavanje i Odbor za socijalnu zaštitu i koja služe za utvrđivanje ključnih značajki i podupiranje uzajamnog razumijevanja metodoloških pristupa i tehnika modeliranja, vremenskog okvira evaluacija, komplementarnosti politika u metodološkom pristupu, dostupnosti postojećih pokazatelja, statističkih aranžmana i pristupa podacima s obzirom na njihov mogući daljnji razvoj, kao i strategija u području transparentnosti/širenja.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE poziva države članice da:

9. razmotre potrebu za jačanjem kapaciteta za provođenje redovitih procjena učinka te srednjoročnih i *ex post* evaluacija politike tržišta rada, politike u području vještina i socijalne politike, ako je primjereno, tako da procjenjuju njihov učinak na zapošljavanje, vještine i socijalne ishode, gospodarski rast, konkurentnost i produktivnost; iskoriste postojeća financijska sredstva i tehničku potporu dostupne na razini Unije kako bi povećale svoje administrativne kapacitete za provedbu evaluacija politika;
10. ako je relevantno, razmotre primjenu navedenih dobrovoljnih vodećih načela pri oblikovanju nacionalnih politika za provedbu načela europskog stupa socijalnih prava.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE poziva Europsku komisiju da:

11. u suradnji s državama članicama, a prema potrebi i s drugim međunarodnim organizacijama i relevantnim dionicima, nastavi s radom, ponajprije na metodama i tehnikama za mjerenje gospodarskih učinaka politike tržišta rada, politike u području vještina i socijalne politike, među ostalim tako da promiče uzajamno učenje među državama članicama i razmotri uspostavu centra znanja za nastavak rada započetog tijekom španjolskog i belgijskog predsjedanja Vijećem EU-a. Taj centar znanja bio bi koncipiran tako da se na najmanju moguću mjeru svede eventualno administrativno opterećenje za države članice i oslanjao bi se na postojeće izvore znanja; provede savjetovanje s Odborom za zapošljavanje i Odborom za socijalnu zaštitu o koncepciji i mandatu centra znanja;
12. razmotri načine za podupiranje država članica u daljnjem poboljšanju izrade i upotrebe kvalitetnih socioekonomskih podataka u javnim upravama;
13. u suradnji s državama članicama dodatno poboljša pravodobnost i dostupnost socijalnih pokazatelja na razini Unije (ujedno u kontekstu europskog statističkog sustava), među ostalim tako da nastavi s radom na brzim procjenama kako bi se smanjio vremenski odmak u procjeni trendova siromaštva i nejednakosti i razmotri načine za podupiranje država članica u poboljšanju pristupa administrativnim podacima za potrebe evaluacije politike i procjene učinka, a da se pritom zajamči zaštita osobnih podataka;

14. razmotri načine za jačanje tehničke potpore koja je na razini Unije dostupna državama članicama na njihov zahtjev, osobito putem Instrumenta za tehničku potporu, kako bi se olakšale sustavna izrada i upotreba evaluacija gospodarskih učinaka politike tržišta rada, politike u području vještina i socijalne politike te procjena učinka, uključujući procjene distribucijskog učinka.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE poziva Europsku komisiju, Odbor za zapošljavanje i Odbor za socijalnu zaštitu da:

15. nastave s radom na evaluaciji gospodarskih učinaka politike tržišta rada, politike u području vještina i socijalne politike kako bi se olakšala evaluacija politika i procjena učinka koje provode države članice, oslanjajući se na navedena dobrovoljna vodeća načela i vodeći pritom računa o budućem napretku u području metodologije i dostupnosti podataka;
16. povećaju mogućnosti uzajamnog učenja, među ostalim tako da pozivaju relevantne stručnjake, kako bi se dodatno poboljšalo zajedničko razumijevanje o tome kako bolje procijeniti gospodarske učinke politike tržišta rada, politike u području vještina i socijalne politike te omogućile razmjene u pogledu povezanih nacionalnih primjera iz prakse;
17. u skladu sa svojim nadležnostima u okviru europskog semestra nastave pratiti učinke politike tržišta rada, politike u području vještina i socijalne politike koje provode države članice te podupirati provedbu načela europskog stupa socijalnih prava i uzlaznu socijalnu konvergenciju.

Referentni materijali

Zaključci Europskog vijeća, 17. i 18. travnja 2024.;

Izvješće visoke razine naslovljeno „Više od tržišta”, Enrico Letta, travanj 2024.;

Deveto izvješće o gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji, Europska komisija, ožujak 2024.;

Mišljenje Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu zaštitu naslovljeno „Budući prioriteti politike Unije u vezi s europskim stupom socijalnih prava”, ožujak 2024., (dok. 7635/24);

Mišljenje Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu zaštitu o dodanoj vrijednosti socijalnih ulaganja i ulozi Vijeća EPSCO u upravljanju europskim semestrom, studeni 2023. (dok. 15418/2/23 REV 2);

Dobrovoljna vodeća načela za države članice EU-a namijenjena evaluaciji gospodarskih učinaka reformi i ulaganja u vezi s politikom tržišta rada, politikom u području vještina i socijalnom politikom (dok. 10779/24).
